

A feladat második részét nyilván igazoltuk, ha megmutatjuk, hogy minden törpe legfeljebb egyszer volt beteg, hiszen ekkor a járvány legfeljebb annyi napig tarthatott, ahány törpe él a városban. A továbbiakban azzal a szóhasználattal élünk, hogy egészségesnek csak azt a törpét mondjuk, aki nem beteg, de nem is immunis. A feladat feltétele ekkor kissé módosul; beteg barátait mind az egészséges, mind az immunis törpék naponta látogatják.

Tegyük föl tehát, hogy voltak törpék, akik többször is megbetegedtek, s tekintsük közülük az (egyik) első visszaesőt, legyen ez az A törpe, s aki másodszor megfertőzte, B . Jelölje X azt a napot, amikor A másodszor megfertőződött, aznap $\circ$ egészséges volt, B pedig beteg. Mivel A az egyik első visszaeső, ezért az nem lehetséges, hogy B ezelőtt bármikor is beteg lett volna. Így immunis sem lehetett, mert feltételünk szerint csak egy betegség utáni napon lehetett volna az.

Vizsgáljuk most azt a napot, amikor A először volt beteg. Az előbbieket szerint B aznap egészséges volt, s így másnapra megbetegedett, A pedig immunissá vált. Ám ekkor ez csak az X nap lehetett (hiszen X előtt B végig egészséges volt); akkor azonban a feltevés szerint A egészséges volt, s ez ellentmondás. Tehát minden törpe legfeljebb egyszer volt beteg, s így a járvány véges időn belül véget ért.

Az első rész bizonyításakor a következő jelölést használjuk: $\bullet$ beteg törpét jelöl, $\otimes$ immunisat, $\circ$ pedig egészségeset. Tegyük föl, hogy volt egy háromtagú baráti társaság (vagyis három törpe, akik barátok, de nem barátai senki másnak), mely az első napon az előbbi jelöléssel így ábrázolható:

Ekkor a járvány a következőképpen terjedt köztük:

Látható, hogy egy végtelen ciklus jött létre, s így valóban lehetséges olyan helyzet, hogy a járvány sosem ér véget.

Kegyess Bálint (Fazekas M. Főv. Gyak. Gimn., I. o. t.) dolgozata alapján